

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 252/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. augusta 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. V., Č., zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. S., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/4 GPt 47/07-15 z 23. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. V. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. septembra 2007 doručená sťažnosť M. V., Č. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Ľ. S., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) oznámením (sťažovateľka v sťažnosti

uvádza pojem „rozhodnutie“, pozn.) Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/4 GPt 47/07-15 z 23. júla 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Detve 28. apríla 2005 bola podľa tvrdení sťažovateľky poslancom tohto zastupiteľstva podaná informácia o trestných činoch, ktorých sa mala dopustiť sťažovateľka ako riaditeľka domova dôchodcov. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa sťažovateľka obrátila doporučeným listom na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Úrad justičnej a kriminálnej polície Zvolen (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), či bolo na jej osobu podané trestné oznámenie.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že riaditeľ okresného riaditeľstva jej oznámil, že „... vyšetrovateľ toto trestné oznámenie na moju osobu odmietol 15. 04. 2005, ale nemám právo na to, aby mi predmetné uznesenie bolo oznámené a doručené“. Sťažovateľka sa meno oznamovateľa podnetu dozvedela až 22. mája 2006, keď nahliadla do vyšetrovacieho spisu v konaní, v ktorom bola poškodenou osobou. Následne požiadala vyšetrovateľa, „... aby rozšíril okruh osôb, na ktorých som podala trestné oznámenie...“, aj o meno oznamovateľa. Vyšetrovateľ to však podľa tvrdení sťažovateľky neurobil, preto podala Okresnej prokuratúre Zvolen na oznamovateľa trestné oznámenie. Na základe trestného oznámenia sťažovateľky bolo 16. októbra 2006 začaté trestné stíhanie vo veci trestného činu ohovárania podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) a trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Trestného zákona.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že „... poverený príslušník Uznesením z 24. 11. 2006 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. zastavil toto trestné stíhanie, ktoré začal 16. 10. 2006, údajne preto, že sa nestal skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie“. Sťažovateľka po podaní opravného prostriedku (sťažnosti) a potvrdení predmetného uznesenia podala podnet na prešetrenie veci orgánom prokuratúry. Uvedené stanovisko vyšetrovacieho orgánu však bolo podľa tvrdení sťažovateľky akceptované aj orgánmi prokuratúry „... a nakoniec aj Generálna prokuratúra SR, keď odložila môj opakovaný podnet a to dňa 23. 7. 2007

pod sp. zn. IV/4 GPt 47/07-15 a v tomto rozhodnutí na záver ma poučila, že na ďalšie podnety v tejto veci bude Generálna prokuratúra SR reagovať len vtedy, keď budú obsahovať nové skutočnosti“.

Sťažovateľka zastáva názor, že uvedené oznámenie generálnej prokuratúry je nesprávne, a to najmä preto, že trestné oznámenie, ktoré na jej osobu podal oznamovateľ v roku 2005, bolo podľa tvrdení sťažovateľky nepravdivé, čím sa dopustil proti jej osobe trestnej činnosti. Oznamovateľ podnetu konal podľa jej názoru v tomto prípade vedome, pretože „... vedel, že som žiadnu trestnú činnosť nespáchala a trestným oznámením sa snažil dosiahnuť a aj dosiahol zneváženie mojej osoby u poslancov MsZ v Detve, u verejnosti v Detve a v okolí a taktiež aj moje odvolanie z funkcie riaditeľky Domova dôchodcov v Detve...“

Týmto postupom prokuratúry bolo porušené d'alej moje právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a mena zakotvené v čl. 19 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (úst. zákon č. 23/1991 Zb.). Postupom prokuratúry došlo aj k porušeniu č. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorých každý, teda aj ja, má právo na rešpektovanie súkromného života a právo na účinný prostriedok nápravy. Keď som sa domáhala takéhoto prostriedku nápravy, práve prokuratúrou bolo toto moje právo pošliapané a sú chránené osoby, ktoré sa proti mne dopustili úmyselnej trestnej činnosti.“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Generálna prokuratúra SR rozhodnutím z 23. 7. 2007, sp. zn. IV/4 GPt 47/07-15, ktorým podnet M. V. ako nedôvodný odložila, porušila jej právo zakotvené v čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 ods. 1, čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Toto rozhodnutie sa zrušuje a vec sa vracia Generálnej prokuratúre SR na ďalšie konanie.

Sťažovateľke M. V. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ako budú vyčíslené právnym zástupcom.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a čl. 10 ods. 1 listiny každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, IV. ÚS 287/04, IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta, že napadnutým oznámením generálnej prokuratúry došlo k porušeniu jej označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru tým, že generálna prokuratúra neprešetrila riadne jej podnet proti oznamovateľovi, ktorý podal na ňu trestné oznámenie, pričom na základe trestného oznámenia podaného oznamovateľom malo dôjsť k jej odvolaniu z funkcie riaditeľky domova dôchodcov, ako aj poškodeniu jej dobrého mena a povesti.

Generálna prokuratúra v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia č. k. IV/4 GPt 47/07-15 z 23. júla 2007 uviedla:

„Generálna prokuratúra na základe Vášho opakovaného podnetu z 29. 5. 2007 vyžiadala a preskúmala spis Okresného riaditeľstva PZ vo Zvolene, Úradu justičnej a kriminálnej polície PZ ČVS: ORP-1136/2-OSV-ZV-2006 a spisy Okresnej prokuratúry vo

Zvolene sp. zn. 3 P v 757/06 a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici sp. zn. 1 KP t 292/07...

Z preskúmaných spisov najmä z podaní P. Š. z 9. 3. 2005, z ktorých jedno je trestným oznámením adresovaným Okresnej prokuratúre vo Zvolene (bolo odmietnuté) a druhé je žalobou adresovanou Okresnému súdu vo Zvolene vyplýva, že podateľ P. Š. svojim konaním nenaplnil znaky skutkových podstat trestných činov ohovárania podľa § 206 ods. 1 Tr. zák. a krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. 12. 2005.

P. Š. sa predmetnými podaniami rozhodol riešiť problém svojej 87 ročnej starej matky J. K. - obyvateľky Domova dôchodcov v Detve, ktorej sa zhoršil zdravotný stav (bola psychicky labilná, plačlivá) potom, ako bola napriek dohode s Vami ako riaditeľkou domova dôchodcov o umiestnení v jednoposteľovej izbe preložená do dvojposteľovej izby.

Okrem uvedeného P. Š. v podaniach popisuje svoje osobné pocity, dojmy a poznatky získané počas návštev v domove dôchodcov, z telefonických rozhovorov s Vami, rozhovorov so svojou starou matkou a ďalšími obyvateľmi domova dôchodcov...

Podateľ uviedol pravdu o tom, že J. K. bola presťahovaná do inej izby. Pravdou je i to, že bola vyšetrená odborným lekárom, ktorý potvrdil, že v dôsledku presťahovania bola psychicky rozrušená a došlo k zhoršeniu jej zdravotného stavu. Psychiater doporučil také umiestnenie J. K., aby bola rešpektovaná jej samostatnosť. Vykonaným dokazovaním nebola preukázaná P. Š. subjektívna ani objektívna stránka trestných činov ohovárania a krivého obvinenia.

Subjektívna stránka trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. spočíva v tom, že páchatel vedome nepravdivo informuje o skutkových okolnostiach. Obvinenie teda musí byť lživé, objektívne nepravdivé, založené na výmysloch, čo v tomto prípade nebolo.

Pri trestnom čine ohovárania sa vyžaduje, aby páchatel vedome, úmyselne uviedol o inom údaj, ktorý je v rozpore so skutočnosťou. Musí ísť o taký údaj, ktorý je spôsobilý značnou mierou ohroziť vážnosť ohováraného u spoluobčanov, pričom k samotnému ohrozeniu vážnosti nemusí prísť. Nebolo preukázané, že by P. Š. uviedol o Vás vedome, úmyselne nepravdivé údaje.

Nedôvodné je Vaše tvrdenie, že v dôsledku podnetu a konania P. Š. z 9. 3. 2005 ste boli odvolaná z funkcie riaditeľky domova dôchodcov v dôsledku čoho máte zdravotné problémy.

Z dôkazov založených v preskúvaných spisoch vyplynulo, že už v marci 2004 boli kontrolou vykonanou zamestnancami odboru štátneho dozoru MPSVaR SR zistené nedostatky v riadiacej práci. Nedostatky boli zistené aj finančnou kontrolou, ktorú vykonal hlavný kontrolór mesta Detva v čase od 11. 10. 2004 do 16. 12. 2004 a tiež následnou kontrolou hospodárenia vykonanou od 21. 12. 2004 do 25. 1. 2005 komisiou menovanou Mestským zastupiteľstvom v Detve.

Z funkcie riaditeľky domova dôchodcov ste boli odvolaná v apríli 2005 Mestským zastupiteľstvom v Detve po vyhodnotení výsledkov kontrol, nedostatkov a sťažností na prístup k obyvateľom domova dôchodcov.

Keďže v preskúmanej veci nebol porušený zákon, Generálna prokuratúra SR Váš opakovaný podnet ako nedôvodný odložila.

Podľa § 34 ods. 2 zák. o prokuratúre Vás poučujem, že Vaše ďalšie podnety v tejto veci bude Generálna prokuratúra SR prešetrovať a na ne odpovedať len vtedy, keď budú obsahovať nové skutočnosti.“

Na základe uvedenej argumentácie generálnej prokuratúry ústavný súd zistil, že v predmetnom rozhodnutí bolo sťažovateľke na základe jej opakovaného podnetu z 29. mája 2007 podrobne vysvetlené, z akých dôvodov k naplneniu skutkovej podstaty trestných činov ohovárania podľa § 206 ods. 1 Trestného zákona a trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Trestného zákona zo strany oznamovateľa nedošlo. Generálna prokuratúra v napadnutom rozhodnutí tiež uviedla relevantné skutočnosti, ktoré boli dôvodmi odvolania sťažovateľky z funkcie riaditeľky domova dôchodcov, pričom k tomu došlo na základe zistení z viacerých kontrol, a nie z dôvodu podania trestného oznámenia. Ústavný súd po dôkladnom preskúmaní oznámenia generálnej prokuratúry č. k. IV/4 GPt 47/07-15 z 23. júla 2007 nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné vysloviť záver o nedostatočnom preskúmaní opakovaného podnetu sťažovateľky, alebo označiť napadnuté oznámenie za neodôvodnené alebo arbitrárne (IV. ÚS 150/03).

Na základe uvedeného podľa názoru ústavného súdu nejestvuje ani taká príčinná súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľky podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a podľa čl. 10 ods. 1 listiny, ako aj právami podľa čl. 8 ods. 1 a čl. 13 dohovoru a oznámením generálnej prokuratúry, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd v tejto súvislosti navyše pripomína, že sťažovateľka mala právo na riadne vybavenie jej opakovaného podnetu generálnou prokuratúrou podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre, pričom za porušenie základného práva nemožno považovať neúspech v konaní, resp. odloženie podnetu ako nedôvodného (II. ÚS 277/07). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznaním úhrady trov konania alebo zrušením napadnutého rozhodnutia generálnej prokuratúry).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2008